

Платіжний баланс у березні 2025 року

(за попередніми даними^{1,2}, за методологією шостого видання

Керівництва з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції)

Дефіцит поточного рахунку платіжного балансу скоротився до 861 млн дол. США (порівняно з дефіцитом 2.0 млрд дол. США у березні 2024 року) насамперед за рахунок надходження грантів від міжнародних партнерів: 2.4 млрд дол США порівняно з 151 млн дол. США у березні минулого року. Водночас від'ємне сальдо торгівлі товарами розширилося за рахунок вищих обсягів імпорту товарів ніж їх експорту. Без урахування реінвестованих доходів та грантів від міжнародних партнерів дефіцит становив 3.2 млрд дол. США (у березні 2024 року – 1.7 млрд дол. США).

У I кварталі 2025 року дефіцит поточного рахунку становив 5.7 млрд дол. США (у I кварталі 2024 року – 3.4 млрд дол. США). Без урахування реінвестованих доходів та грантів від міжнародних партнерів дефіцит становив 7.8 млрд дол. США (за три місяці 2024 року – 3.2 млрд дол. США).

Експорт товарів³ зріс на 5.3% (у лютому 2025 року зменшився на 15.0%), **імпорт товарів зріс на 20.4%** (у лютому 2025 року – на 14.4%). Порівняно з попереднім місяцем експорт товарів зріс на 18.2%, а їх імпорт – на 21.8%.

Обсяги експорту товарів становили 3.4 млрд дол. США. Більше половини зростання експорту було забезпечено збільшенням експорту **продукції металургії** на 29.1% (порівняно з лютим – на 45.7%). Крім того, зріс експорт **продовольчих товарів** на 4.3% (порівняно з лютим – на 15.5%) за рахунок олій та жирів (на 12.9%), насіння олійних культур (на 7.7%), продуктів харчової промисловості (на 11.3%) та м'ясо-молочних продуктів (на 25.8%); водночас зменшився експорт зернових культур на 5.0%. Також зріс експорт:

деревини та виробів із неї	– на 18.2% (порівняно з лютим +14.8%);
продукції хімічної промисловості	– на 7.6% (порівняно з лютим +20.2%);
промислових товарів	– на 9.5% (порівняно з лютим +14.2%).

З іншого боку, знизився експорт:

мінеральних продуктів (у т. ч. руд)	– на 22.5% (порівняно з лютим +11.5%);
продукції машинобудування	– на 1.2% (порівняно з лютим -0.6%).

У березні 2025 року в номінальному вимірі експорт зріс майже за всіма регіонами світу: до країн ЄС (на 99 млн дол. США, або на 5.7%; частка зросла з 53.3% до 53.5%),

¹ Відповідно до Закону України від 03.03.2023 № 2115-IX “Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни” частина інформації, що потрібна для складання платіжного балансу, не збирається. Оцінка платіжного балансу за березень 2025 року здійснена на підставі наявної інформації та уточнюватиметься після отримання додаткових даних.

² Усі дані з платіжного балансу подаються без урахування тимчасово окупованих територій, у тому числі Автономної Республіки Крим та м. Севастополь.

³ Усі зміни показників у процентному відношенні зазначено порівняно з показниками відповідного періоду минулого року, якщо не зазначено інше.

країн Америк (на 71 млн дол. США, або в 1.8 раза; частка зросла з 2.8% до 4.8%), Африки (на 60 млн дол. США, або на 23.5%, частка зросла з 7.9% до 9.2%) та до країн СНД (на 16 млн дол. США, або 11.1%; частка зросла з 4.5% до 4.7%). Одночасно знизився експорт до країн Азії на 84 млн дол. США, або на 8.5% (їх частка скоротилася з 30.5% у березні 2024 року до 26.5%).

Обсяги імпорту товарів становили 6.9 млрд дол. США. Енергетичний імпорт зріс у 1.5 раза (порівняно з лютим – у 1.8 раза) головним чином за рахунок зростання імпорту газу. Неенергетичний імпорт зріс на 15.3% (порівняно з лютим – на 14.3%), що забезпечувалося за рахунок усіх компонентів, зокрема:

продукції машинобудування	– на 33.2% (порівняно з лютим +14.1%);
продовольчих товарів	– на 10.3% (порівняно з лютим +6.3%);
чорних та кольорових металів	– на 12.8% (порівняно з лютим +22.1%);
продукції хімічної промисловості	– на 3.1% (порівняно з лютим +13.9%);
промислових товарів	– на 7.0% (порівняно з лютим +12.3%);
деревини та виробів із неї	– на 9.9% (порівняно з лютим +9.4%).

У березні 2025 року в номінальному вимірі найбільше зріс імпорт товарів з Азії (на 457 млн дол. США, або 25.0%; частка зросла з 31.9% до 33.1%). Також зріс імпорт із країн ЄС (на 209 млн дол. США, або на 7.0%; питома вага скоротилася з 52.0% до 46.3%) та Америк (на 200 млн дол. США, або в 1.6 раза; частка зросла з 6.1% до 8.0%). Натомість скоротився імпорт товарів з Африки (на 27 млн дол. США, або на 26.7%; частка знизилася з 1.8% до 1.1%) та з країн СНД (на 19 млн дол. США, або 29.2%; частка скоротилася з 1.1% до 0.7%).

Дефіцит торгівлі послугами дещо розширився – до 0.5 млрд дол. США (0.4 млрд дол. США у березні минулого року): експорт послуг скоротився на 11.7%, а їх імпорт – на 6.3%. Зменшення експорту зумовлювалося скороченням головним чином експорту транспортних послуг (на 42.4% насамперед за рахунок трубопроводного транспорту). Також скоротилися комп'ютерні послуг (на 3.5%) та інші ділові послуги (на 5.2% за рахунок технічних послуг). З іншого боку, продовжували зростати витрати осіб, які подорожують Україною (на 12.5%). Імпорт послуг скоротився за рахунок витрат⁴ подорожуючих і короткострокових мігрантів – на 23.4%, до 1.0 млрд дол. США. Водночас зріс імпорт транспортних послуг (на 11.5% за рахунок морського транспорту), комп'ютерних послуг (у 1.5 раза) та інших ділових послуг (у 1.8 раза переважно за рахунок рекламних та маркетингових послуг).

У березні сформувався невеликий профіцит балансу первинних доходів – 72 млн дол. США (у березні 2024 року дефіцит становив 47 млн дол. США): надходження за статтею “оплата праці” скоротилися меншими темпами (на 19.4%) ніж виплати за доходами від інвестицій⁵ (на 26.5%).

⁴Оцінка витрат українців за кордоном ґрунтується на даних про розрахунки за платіжними картками за кордоном, даних ООН та Державної прикордонної служби України про кількість осіб, які виїхали за кордон через війну.

⁵ До платіжного балансу за I квартал 2025 року включені обсяги реінвестованих доходів тільки банківського сектору.

Профіцит балансу вторинних доходів зріс до 3.0 млрд дол. США порівняно з 1.0 млрд дол. США у березні 2024 року завдяки високим обсягам грантової допомоги від міжнародних партнерів (2.4 млрд дол. США порівняно з 151 млн дол. США у березні минулого року).

Обсяги приватних грошових переказів зменшилися на 15.6% та становили **0.7 млрд дол. США**⁶. Заробітна плата, яку українці отримують із-за кордону, скоротилася на 13.8%, а інші приватні перекази, що надійшли через офіційні канали, знизилися на 13.1%. Загалом офіційними каналами надіслано на 13.4% переказів менше, ніж у березні 2024 року, тоді як потік через неформальні канали зменшився на 18.6% порівняно з березнем минулого року.

Усього за I квартал поточного року обсяги грошових переказів зменшилися на 17.7%: чиста оплата праці скоротилася на 20.0%, а приватні трансферти знизилися на 14.8%.

Чисте запозичення від зовнішнього світу (сумарне сальдо поточного рахунку та рахунку операцій з капіталом) **становило 0.9 млрд дол. США** (у березні 2024 року – 2.0 млрд дол. США).

У цілому за січень – березень 2025 року чисте запозичення від зовнішнього світу становило 5.7 млрд дол. США, за відповідний період минулого року – 3.4 млрд дол. США.

Чистий приплив за фінансовим рахунком становив 3.2 млрд дол. США (у березні минулого року – 8.4 млрд дол. США) і сформувався за рахунок припливу до **державного сектору**.

У цілому за I квартал 2025 року чистий приплив коштів за фінансовим рахунком становив 4.4 млрд дол. США, за аналогічний період 2024 року – 6.5 млрд дол. США.

Чистий приплив за операціями сектору державного управління становив 3.8 млрд дол. США (у березні 2024 року – 8.0 млрд дол. США) та зумовлювався чистим надходженням кредитних коштів від міжнародних партнерів.

Зовнішні активи Національного банку зросли на 0.9 млрд дол. США⁷.

Чистий приплив прямих іноземних інвестицій оцінено в 178 млн дол. США (у березні 2024 року – 746 млн дол. США), у тому числі:

реінвестування доходів⁸ банківського сектору – 63 млн дол. США (у березні 2024 року реінвестування доходів банківського сектору становило 79 млн дол. США, реального сектору – 391 млн дол. США);

чистий приплив акціонерного капіталу (крім реінвестування доходів) – 25 млн

⁶ Загальні обсяги переказів уточнюватимуться на підставі даних дзеркальної статистики окремих країн, що надходять пізніше оприлюднення даних платіжного балансу.

⁷ Україна отримала кредит відповідно до угоди між Україною та Великобританією в межах ERA. Ці кошти не були зараховані до міжнародних резервів України у зв'язку з їх обмеженим (цільовим) призначенням щодо використання.

⁸ До платіжного балансу за I квартал 2025 року включені обсяги реінвестування доходів тільки банківського сектору.

дол. США (у березні минулого року – 259 млн дол. США);

чисте залучення за борговими інструментами – 90 млн дол. США, із них за кредитами сестринських підприємств – 45 млн дол. США (у березні 2024 року 62 млн дол. США, із них за кредитами сестринських підприємств – 24 млн дол. США).

За три місяці 2025 року чистий приплив прямих іноземних інвестицій оцінено в 542 млн дол. США (у тому числі реінвестування доходів⁷ банківського сектору – 214 млн дол. США). За три місяці 2024 року чистий приплив становив 1.9 млрд дол. США (у тому числі реінвестування доходів – 1.3 млрд дол. США). Чистий приплив акціонерного капіталу (крім реінвестування доходів) становив 61 млн дол. США (за три місяці 2024 року – 320 млн дол. США). Чисті залучення за борговими інструментами становили 267 млн дол. США (за три місяці 2024 року – 446 млн дол. США).

Чисте зменшення зовнішньої позиції банківського сектору за портфельними та іншими інвестиціями становило 86 млн дол. США насамперед унаслідок чистого зменшення зовнішньої позиції за статтею “валюта і депозити” на 95 млн дол. США. З іншого боку, чиста купівля банками цінних паперів нерезидентів становила 32 млн дол. США.

Чисте зменшення зовнішньої позиції реального сектору (без урахування прямих іноземних інвестицій) **становило 201 млн дол. США:** зростання обсягів готівкової валюти поза банками на 0.9 млрд дол. США (у березні 2024 року – 1.0 млрд дол. США) повністю нівелювалося зменшенням чистої зовнішньої позиції за торговими кредитами на 1.2 млрд дол. США (у березні 2024 року – 1.0 млрд дол. США). Чисте зростання заборгованості перед нерезидентами за кредитами та позиками становило 106 млн дол. США (у березні 2024 року – 213 млн дол. США).

За січень – березень 2025 року зростання обсягів готівкової валюти поза банками оцінено в 3.8 млрд дол. США, за відповідний період 2024 року – у 3.9 млрд дол. США.

Чистий приплив до приватного сектору (разом із помилками та упущеннями) у березні **становив 364 млн дол. США** (у березні 2024 року – 330 млн дол. США).

Платіжний баланс у березні зведено з профіцитом у 2.4 млрд дол. США (у березні 2024 року – 6.4 млрд дол. США). Чисті виплати перед МВФ становили 323 млн дол. США (у березні 2024 року чисті залучення становили 157 млн дол. США).

Станом на 01 квітня 2025 року обсяг міжнародних резервів становив 42.4 млрд дол. США, що забезпечує фінансування імпорту майбутнього періоду протягом 5.2 місяця.